

Tán Siêu Pháp Giới Tụng

Nam Mô Diệu Linh Thánh Trí Văn Thù Sư Lợi

1. Con cúi đầu đánh lễ đấng siêu phàm,
Ngài là người thể nhập tuệ giác tinh mịch.
Vì lợi ích của thế gian
Vội tâm đại bi Ngài đã từng chịu khổ.
2. Cách biệt với các uẩn
Chúng sanh không hiện hữu, Ngài xác quyết.
Tuy nhiên, bậc Đại Thánh,
vẫn tiếp tục lưu lại
Hoàn toàn miệt mài trong lợi ích của chúng sinh.
3. Bậc Đại Trí, Ngài hằng tuyên xưng
trước các trí giả
Rằng các uẩn đều tựa như
Một huyền giác, một ảo ảnh,
Một kinh thành Càn Thát Bà và một
giác mộng.
4. Những gì sinh khởi từ một nguyên nhân,
Nếu không có (nguyên nhân) đó
thì chúng không hiện hữu;
Vậy tại sao Ngài lại không minh xác
Chúng tựa như ảnh phản chiếu!
5. Tứ đại không thể nhận thức được bằng mắt,
Vậy làm sao các thực thể lại nhận thức
được bằng mắt?
Phủ quyết triệt để sự nhận thức sắc pháp,
Ngài tuyên thuyết sắc pháp như thế này.
6. Vì không có thọ cảm nên không có cảm thọ;
Cảm thọ chính nó không có tự ngã;
Do đó Ngài thuyết rằng cái được thọ cảm
Cũng không có tự tánh.
7. Nếu lời nói và ý ám chỉ không khác biệt,
(Lời nói) lừa sẽ làm bỏng miệng của người;
Nếu chúng khác biệt thì sẽ không có
sự thông hiểu.
8. Chính Ngài, bậc Biện Sư chân chính,
đã tuyên thuyết.
Tác nhân là tự thể và tác nghiệp cũng vậy;
Điều này Ngài đã minh xác trên
phương diện tương đối.
Ngài khẳng định rằng chúng được thành lập
Chỉ trong mối tương quan tùy thuộc.
9. Không có tác nhân, cũng không có chủ thể;
Không có công đức (hiện hữu),
chúng hiện khởi tùy thuộc.
"Dù tùy duyên hiện khởi nhưng
chúng là vô sanh;"
Vì vậy Ngài đã tuyên xưng, Ô bậc Ngôn Sư.
10. Nếu không có được nhận thức thì không là
đối tượng của tri thức;
Nếu không có cái đó thì cũng không có ý thức.
Do đó kể nhận thức và vật được nhận thức
Không có tự tánh, như Ngài đã dạy.
11. Nếu sự biểu hiện khác biệt vật được biểu hiện,
Vật được biểu hiện sẽ hiện hữu không
cần có sự biểu hiện;
Ngài (cũng) minh thuyết rằng không có
gì hiện hữu
Nếu chúng được (tưởng như là) không khác biệt.
12. Không có sự biểu hiện và vật được biểu hiện
Và thoát khỏi những phát biểu của ngôn từ,
Ngài nhìn thế gian này như tĩnh lặng
Với pháp nhãn của (toàn) tri.
13. Vật hiện hữu không sinh khởi;
Vật không hiện hữu cũng không;
cũng không phải cả hai;
Không từ chính nó hoặc từ cái khác,
Hoặc từ cả hai; vậy làm sao sinh khởi?

14.
Hữu lý đối với vật hiện hữu thường có;
Cũng phi lý nếu (vật này) đoạn diệt.
Vì hữu lý đối với vật không hiện hữu
không thường có,
Không thể đi đến đoạn diệt.

15.
Trước hết, phi lý đối với một kết quả sinh khởi
Từ một nguyên nhân tự diệt;
(Nó cũng) không (hiện khởi) từ một
nguyên nhân bất diệt.
Ngài thừa nhận đó là sinh khởi mộng huyễn.

16.
Sinh khởi của những kết quả từ
một nguyên nhân
Diệt hay bất diệt,
Sinh khởi này tựa như một diễn biến
huyễn hoặc;
Ngài tuyên huấn các pháp cũng đồng như vậy.

17.
Vì thế Ngài hoàn toàn thấu triệt
Pháp giới này sinh khởi từ hý luận,
Và ngay cả khi đang sinh khởi,
Ngài tuyên xưng,
"Không sinh và không diệt."

18.
Trong thường hằng không có luân hồi
và Niết Bàn;
Trong vô thường cũng không có luân hồi
và Niết Bàn.
Ngài, đáng tởi thượng trong các bậc
liễu ngộ tánh chân như,
Hằng tuyên thuyết luân hồi như một giấc mơ.

19.
Các nhà biện sư khẳng định rằng
đau khổ do tự tạo;
Tạo bởi cái khác, bởi chính nó và cái khác,
Hay là vô nguyên nhân (hoàn toàn).
Ngài hằng tuyên thuyết là tùy duyên sinh khởi.

20.
Sự gì sinh khởi tùy thuộc,
Ngài khẳng định là trống vắng;
Không một thực thể độc lập nào hiện hữu,
Ngài, bậc vô song, (đã tuyên xưng)
bằng sư tử hồng.

21.
Vì Ngài tuyên huấn cam lồ của tánh Không
Hầu trợ giúp đoạn diệt mọi khái niệm,
Kẻ đó bám chặt vào (tánh Không).
Ngài hằng mãnh liệt tuyên xưng điều này.

22.
Vì chúng không tự chủ, tùy thuộc, trống rỗng,
Tựa như huyễn và tùy duyên hiện khởi,
Ngài hằng huân tập (cho pháp giới)
Vạn pháp không tự tánh.

23.
Không có gì mà Ngài thừa nhận;
Không có gì mà Ngài phủ quyết;
Ngài liễu tri tánh chân như,
Cũng như đã có trước đó và sau đó.

24.
Nếu không tham thiền nhập định
Như bậc Thánh Nhân chỉ giáo
Làm sao tâm thức trở nên vô tướng?

25.
Nếu không nhập vào vô tướng
Không có sự giải thoát, Ngài tuyên xưng;
Vì vậy Ngài đã minh thị điều này (vô tướng)
Trọn vẹn trong (kinh điển) Đại Thừa.

26.
Qua sự tán dương Ngài, Bậc đáng được tán thán,
Bất cứ công đức nào con tạo được,
Nguyện tất cả chúng sinh không ngoại lệ
Thoát khỏi ôm chấp vào các tướng.

Trước tác: Thánh giả Long Thọ
Chuyên ngữ: Pháp Đăng Marie Võ. Bản dịch Việt ngữ
được hoàn thành để chuẩn bị cho buổi thuyết giảng của Đức
Đạt Lai Lạt Ma tại San Francisco vào tháng 4 năm 2007, do
Trung Tâm Phật Giáo Tây Tạng Gyuto Vajrayana Center,
San Jose, California, U.S.A. tổ chức.
Hiệu đính: Cư sĩ Tâm Minh